

Zas Latweeschu draugs.

1845. 17. Mai.

20ta Lappa.

J a u n a s s i n n a s.

Is Peterburgs. Tai nakti, Ischai Mai iseijoht, 4tai nahkoht, augsti zee- nigs Keisers irr aisbrauzis pa to zeltu us Dinaburgi.

Is Wahzsemmes. Arri tur jau daschreis notikke, ka dahrsa kohki, ko pahrstahdija, ne mas ne dewahs augt, lai gan ar sinnu tee bija stahditi. Kad io leetu ismekleja, tad atradde, ka kohki tapehz ne auge, ka saknehm tee smalkaki spurri bija. nokaltuschi. Tadeht taggad gudrs dahrsneeks mahza ta: Kad tu kahdu kohku gribbi pahrstahdiht, tad nemm' labbi ismasgatas willainas luppatas, aptinn' ar tahm tahs smalkakas saknites un tahdu to kohku eestahdi semme. Willa tuhlin eesihis flapjuma deesgan un dsirdihis saknites tik labbi, ka schahs jau pehz ihfa laika islaidihis jaunus spurrus.

Is Dllenderu semmes. Gentes-pilssehta weens wihrs, Marten wahrda, taggad tahdu sawadu maschihni irr isgudrojis, kas linnus un kannedes us reis mihksti, brauzi, nokulst un sukka, un ar ko diwi behrni pa weenu paschu deenu 60 mahrziaus linnu warr apstrahdaht gattarus. Un luht', schi maschihne wairak ne maksa, ne ka 250 frankus jeb rubtus kappera.

Is Normannu semmes. Mubsu lassitaji laikam wehl peeminn, ka zitti dokteri tannis mallas sawadu skunsti isdohinaja, ka brandwihna dsch- rajus pa wissam isghrsteht. Mahzija, lai eeslehdj slimneeku istaba un dohd tam deenu deenas tik tahdus ehdeenus un dschreenus baudiht, kurreem brand- wihns klakt; jo tad tas drihs apniktu. Taggad scho skunsti tur Drammes pil- sehta irr teescham isprohwejuschi. Geslehdse schuhpi pascha rapt-uhse, un to itt brangi meeloja ar tahdeem ehdeneem, kurreem brandwihns bija peeceks. Pir- mas deenas gan wehl ehde, bet jau zettorta deena wairs ne ko ne warreja ee- riht, un bija deesgan isahrstehrs, ka winnu drohschi warreja-atlajst is ta zeeuna.

Zel. Jf. 5777.

H. Kall. J. No. 93.

Riez. No. 100.

W. J. No. 94.

Zauns Robinsohns jeb Anzs Krubsin is Rihges.

Sesta nodalla.

Tehws stahstija wehl: Ak! ka nu fugga laudis fugga eesleha gauschi

fahze waideht un schelotees! Zitti pahstarus skaitija; zitti brehze; zitti samiffu-
 schi rohkas schnaudse; zitti kluffu stahweja, slihwi un bahli là lihki. Tahds arri
 Krubfinsch isstattijahs, kà bes jehga un dsihwibas. — Nu zitti fahze kleeht, ka
 fuggis effoht pahrpilhsis. Schee breefmigi wahrdi wiffceem tà kà jaunu spehku
 eedewe. Tee azzumirkli atkal fugga-wirspuffe bija kohpà, schigli nolaide fugga-
 laiwu, un iffarris tur eelehze. — Bet to zilwetu bija tik daudj eefsch laiwas,
 ka winnas malla gan drihs ne plaufta-plattumu pahr uhdeni stahweja. Semme
 wehl tik tahlu, un auka wehl tik breefmiga bija, ka ne weens wairs ne zerreja
 pee mallas tift. Tomehr wiinni, ihroht, strahdaja, zil spehdami, un par laimi
 wehjsch tohs arri us semmes pussi dsinne. — Peepefschi tee redseja garru uh-
 dens-stabbu, kas schnahfdams un ruhfdams ar weefuli no pakkalas winnceem
 nahze wirsü. Wiffi, to breefmu redsoht, satruhlahs tà, ka airi no rohkahm is-
 kritte. Nu gals jau tuwu klacht! Tas breefanigs weefulis, winnus panahf-
 dams, laiwu apgahse, un — wiffi slihke dsittumà! —

Tè tehws kluffu zeete, un wiffi behrni kluffu palikke schdoht. Bet nu mahte
 nahze, wakkarinu atnesdama; tad firds teem palikke wezglaka.

Treschajs wakkare.

Rahrts. Tehws mihlais, woi Krubfinsch nu noslihjis?

Tehws. Wakkar' to paschàs nahwes-breefmàs effam atslabjuschi. Winsch
 ar wiffceem sawceem beedreem gan slihke jubrà, kad laiwa apgahsahs. — Bet
 tas pats leels wilnis, kas winnu bij norihjis, tas to arri lihds aisneffe, un us
 kraftu ismette. Winsch tur stipri prett afmini tikke dauhths, un tahs fahpes
 tik leelas bij, ka tas usmohdahs no ta nahwes-meege, kas winnu jau bij pahz-
 nehmis. Azzis atdarrjis un nomannidams, ka us semmes bija, winsch peh-
 digu spehku wehl peelikke, ka augstakà weeta warretu uskahpt. Tas nu gan
 isderahs; bet tad winsch arri, pee semmes frittis, gluschi bes spehka, bes jehga
 gulleja. — Pehz brihtina azzis atkal atwehtris, winsch zehlahs kahjäs un skat-
 tijahs apfabrt. Ak Deews! fo nu redseja! No fugga, no laiwas, no zetta-
 beedreem ne kas — gluschi ne kas ne bij redsams, tik kahdi galdi, kas no fugga
 bij noplehsti, un fo wilni us mallu neffe. Winsch ween — winsch weens pats
 bij atlizzis un isglahths. — Ar preezigu firdi, bet turklacht arri ar balligu un
 behdigu prahtu winsch mettehs zelds, pazehle rohkas us debbesi, un pateize ar
 skannigu bassi un gauschi raudadams tam Rungam, kas to tik brihtischi bij
 isglahbis.

Jahns. Bet fapehz gan Deews Krubfinsu ween tà isglahbe, un wiffceem
 teem zitteem lautineem lifke noslihft?

Tehws. Jahn mihlais, kad mehhs wezzakee, kas juhs no firds mihlejam,
 juns scho un to darram; fo dohma? woi tu gan ar weenu warri saprast, fa-
 pehz mehhs tà darram?

Jahns. Laikam ne warru.

Tehws. Ne senn wehl, Jahna deenà, kad tahds jauks laizinsch bij, un

fad meh's wiffi gan labpraht us Rihgu buhtu gahjuschi, fo es tad darriju?

Jahns. To reis tam nabbagam Mikkellam bij mahjäs palift, un mums bij eet us Slohku-mahjam, nē us Rihgu.

Tehws. Un kapehz es gan prett to nabbagu Mikkellu tik nemihlig's bija, fa tam ar jums ne likku libd's eet?

Mikkels. Gan sinnu! To reis muhsu Brenziht jo atnahze, un man us tehwu un mahti nowedde, fo senn ne biju redsejis.

Tehws. Un woi tas ne bij labbak', ne kà us Rihgu eet?

Mikkels. Labbak', daud's labbak'!

Tehws. Es jau sinnaju, fa Brenziht nahktu, un tapehz es tew mahjäs likku palift. — Bet tu, Jahni, fo tu Slohkōs atraddis?

Jahns. Samu mihlu tehwu un mahti, kas arr' tur bija.

Tehws. Arri no ta man bij sinna, un tapehz es gribbeju, lai juhs us Slohkeem eetu, bet ne us Rihgu. — Tobrihd' tas jums ne mas ne patikke, jo juhs ne sinnajat, kadeht tã darriju. — Bet kapehz es jums to tapat ne fazziju?

Jahns. Lai mums jo leclaks preeks buhtu, kad tehwu un mahti dabbutum redseht, to papreekschu ne sinnajuschi.

Tehws. Tã bija. — Nu, behrni, woi ne dohmajeet, fa tas auqstajs un schehligaj's Deews sawus behrnus, muhs zilwekus, tã pat miklo, it kà meh's juhs mihlojam?

Kahrts. Al gan daud's wairak wehl!

Tehws. Un woi juhs jau senn ne sinnat, fa Deews wiffas leetas labbaki saprokt, ne kà meh's nabbagi, neprahitigi zilweki, kas tik retti ween paschi sinnam, kas mums pateesi par labbu?

Jahns. Kà nu nē? Deews jau sinn wiffu, arri to, kà us preekschu buhs; bet meh's jo to ne sinnam. — Deews tad wiffus sawus zilwekus kà tehws mihlo; winsch ween, gudrs buhdams, sinu, kas mums par labbu. — Ko nu dohmajeet, woi winsch tad arri pee mums allasch labbi ne darritu?

Kahrts. Darrihs teescham.

Tehws. Bet woi meh's gan allaschin warram saprast, kapehz Deews pee mums schã un tã, un ne zittadi darra?

Jahns. Tad jo mums arri wiffas leetas tã pat waijadsetu sinnaht, un tik pat gudreem buht, kà Deews!

Tehws. Nu, Jahnikt mihlajs, woi atkal ne gribbi waizahht, fo pirmiht essi waizajis?

Jahns. Ko?

Tehws. Kapehz Deews Kri:hsian ween ieglahbis un wiffcem zitteem lizjis noslikht?

Jahns. Nē!

Tehws. Kapehz nē?

Jahns. Tapehz, fa nu jau pat's redsu, fa bes apdohma esmu waizajis.

Tehws. Kapehz bes apdohma?

Zahné. Nu, Deews jo wifflabbaki sinn, kadeht wünsch scho un to dar-
ra; un to meh's zilweki ne warram sinnaht.

Tehws. Tam mihtlam Deewam teescham tad arri saw's gudrs un scheh-
lig's padohms irr bijis, kapeh'z wünsch wisseem, kas fuggi bij, nahwi lifke atrast,
un kapeh'z Kruh'sinu ween pee dsihwibas usturreja; bet meh's scho Deewa pa-
dohinu ne warram saprast. — Daschu brihd' mums, scho Deewa padohinu ap-
dohmadameem, gan schkeet, ka Deewam fo darroht schahds tahds prahts bi-
jis; bet tadeht mums wehl ne mas ne buhs dohmaht, ka winna padohinu jau
pateesi buhtum panahfuschji. — Ta Deews, kas sinn', paredsejis, ka teem lau-
dim, kas noslikhe, tas wairak par skahdi, ne ka par labbu buhschoht, kad ilgaki
dsihwotu; ka tee lecta nelaimé, woi gan wehl gruhtós grehtós eekristu; tadeht
wünsch tohs nonehme no pasaulés; un winnu nemirstamas dwehfeles tur ais-
wedde, fur tahm labbaki klahrohs, ne ka sché. Un tápat Deews aikal Kruh-
sinu, kas sinn, tapeh'z wehl pee dsihwibas usturreja, lai behdas zeeschoht par
labbaku zilweku paliktu. Jo Deews, ka schehlig's tehws, arri zaur behdahm
zilwekus us labbakeem zelleem mekle greest, ja tee ar labbu ne gribb klaufrht.
— Leezeet to labbi wehra, jaumekli, un peemiuncet to, ja jums nahkofschás
deenás arri brihscham schis un tas notiktu, un juhs ne warretu saprast, kapeh'z
mihtlaj's Deebesu-Tehws juns to nolizzis. Tad dohmajeet sawá firki allasch
tà: „Deews tà pat labbaki sinn, ne ka es pats, kas man par labbu; tapeh'z
labpraht gribbu zeest un panest, fo wünsch man peesuh'ta. Wünsch to usleek,
gribbedams ween, lai es jo labbaks paleeku; us to nu arri gribbu dsih'tees, un
tad Deews man teescham aikal lifs labbi klah'tees.“

Vehters. Woi Kruh'sinam arr' tahdas labbas dohmas bija?

Tehws. Apdohmadams, no kaddahm nahwes-breesmahm wünsch bija is-
glabts, redsedams, ka wünsch no wisseem zilwekeem noschkirts, wünsch nu sawá
firki gan labbi atsinne, ka nepareisi wünsch bij darrijis; nu zellós mejdamees
Deewu luhdse, lai grehku peedohd; nu zeeschi apnehmahs, ka labbaks gribbeja
palikt, ka ne fo wairs ne gribbeja darriht, no ka pats sinnatu, ka tas naw pa reisi.

Rikkels. Bet fo wünsch nu eesahze?

Tehws. Kad wünsch par sawu isglabtschannu tà bija preezajees, un Deewu
luhdsis, tad sahze pahrdohmah't, kas nu gan ar winnu buhtu. Wünsch apstat-
tijahs; bet tur ne bij ne kas, ka krahmi ween un neangligi kehki. Ne fur
wünsch kahdu sikhmi eerandsija, pee ka buhtu warrejis pasiht, ka zilweki schai sem-
mé dsihwojoht.

(Zittas nodallas us pree'schju.)

(19tai un 20tai lappai irr pawaddons no weffela behgena, fur atrehdahs: I. Ka
jaumekli mihtlus waffaras hwehtkus hwehti. II. Kristiga isstaidroschana ta astota baufla.)

Lihds 16. Mai pee Rihges irr atnahfuschji 232 luggi un aiebraufuschji 54.

Brihw drikkeht. No Widsennes General-gubbernementes puffes: Dr. C. G. Napierky.